

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania E. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Szczecinie
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 6 sierpnia 2024 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 24 marca 2023 r., sygn. akt III AUa 449/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Szczecinie kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu orzeczenia do dnia zapłaty,**
- 3. zasądza na rzecz radcy prawnego M. T. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Szczecinie kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) podwyższoną o kwotę podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 24 marca 2023 r., III AUa 449/22, oddalił apelację odwołującą się E. C. od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 12 maja 2022 r., VI U 1960/18, oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Szczecinie z 3 sierpnia 2018 r. ustalającej wysokość emerytury.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła w całości skargą kasacyjną odwołująca się. Wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to jest z powołaniem się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Autor skargi kasacyjnej formułując wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania powołał się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, ale nie można przyjąć, iż przesłanka ta występuje w rozpoznawanej sprawie. Skarżący w bardzo długim i wielowątkowym uzasadnieniu nie zdołał jednak ani uzasadnić, ani też wykazać w wystarczający sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Stawiane w uzasadnieniu wniosku tezy w żaden sposób nie świadczą o zasadności skargi, która powinna być łatwo dostrzegalna już nawet przy jej pobieżnej lekturze (zob. postanowienie Sądu

Najwyższego z 30 czerwca 2023 r., I CSK 4298/22, LEX nr 3582570). Równocześnie skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu pozostałych elementów kreatywnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 czerwca 2019 r., III UK 290/18, LEX nr 2677006). Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że strona skarżąca musi wskazać, w czym - w jej ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona, czego strona skarżąca niestety nie zdołała zrobić. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Strona skarżąca powinna więc w stosownym wywodzie prawnym - którego w przedmiotowej skardze niestety również zabrakło - wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774; z 22 marca 2016 r., II PK 31/15, OSNP 2017 Nr 10, poz. 127; z 18 sierpnia 2021 r., II PSK 97/21, LEX nr 3325579; z 6 września 2022 r., II USK 667/21, LEX nr 3416129). Ponadto, przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w ujęciu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Oznacza to, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 września 2022 r., II USK 716/21, LEX nr 3487761). Z tym, że oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z 15 grudnia

2020 r., III PK 191/19, LEX nr 3270748; z 27 kwietnia 2021 r., III PSK 45/21, LEX nr 3181515; z 5 maja 2021 r., II USK 175/21, LEX nr 3245310).

Dodatkowo w skardze zabrakło proceduralnych zarzutów kasacyjnych, co sprawiało, że miarodajne były ustalenia faktyczne oraz ocena prawna dokonana przez zarówno przez Sąd pierwszej jak i Sąd drugiej instancji. Celem procedury kasacyjnej nie jest bowiem uzupełnianie materiału dowodowego ani jego ponowna ocena, które usuwają się spod rozeznania kasacyjnego w rozumieniu art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. Powyższe oznaczało, że skarga kasacyjna nie spełniła przesłanek wymaganych do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ powołane w niej twierdzenia i wątpliwości w istocie rzeczy ograniczały się do polemiki z ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanem faktycznym oraz jego oceną prawną.

Z przytoczonych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 15 ust. 2 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2024 r., poz. 764).

[SOP]

[a!]